

1. Talenbeleid aan de UGent

Het talenbeleid aan de UGent vertrekt vanuit de kernidee dat taalvaardigheid een hefboom moet zijn voor het succes van in- en uitstromende studenten. Dit talenbeleid is door DOWA uitgewerkt in een [talenbeleidsnota](#) [\(link\)](#).

Taalvaardigheid is een ruim begrip dat een aantal competenties vergt op **taalcognitief** vlak (taalvorm, tekstinhoud, structuur, stijl en metacognitieve vaardigheden) die toegepast kunnen worden in een aantal **taalvaardigheden** zoals luisteren, lezen, spreken en schrijven. Het beheersen van de taal dient een **attitude** te zijn waarbij de persoon bereid is om nauwgezet en met kritische zin te werken aan zijn of haar taalvaardigheid. De UGent hanteert het Nederlands als primaire onderwijstaal, hoewel een aantal opleidingen erkend zijn om in het Engels te doceren.

1.2. Missie en Visie

De **missie** van de UGent ten aanzien van het talenbeleid luidt als volgt: "Het talenbeleid wil de academische taalvaardigheid van studenten en docenten aan de UGent versterken. Dat bevordert immers de algemene talentontwikkeling en draagt bij tot kwaliteitsvol onderwijs."

De **visie** die de UGent hierbij hanteert is de volgende:

- Met het talenbeleid geeft het onderwijsbeleid van de UGent een duidelijk **signaal aan de faculteiten** om de academische taalvaardigheid van studenten te versterken.
- Het talenbeleid **sluit aan bij het diversiteitsbeleid**, gericht op de talentontwikkeling van alle studenten. Het talenbeleid kiest expliciet voor een geïntegreerde aanpak, zonder de specifieke noden van de verschillende doelgroepen uit het oog te verliezen.
- Het talenbeleid stelt een kader op en biedt inspiratie om **taalondersteunend** te werken.
- Het talenbeleid stelt een kader op dat rekening houdt met de decretale bepalingen over taalbeheersing van lesgevers en voorziet in taalondersteuning om de **taalvaardigheid van lesgevers** te versterken. Daarmee geeft het een duidelijk signaal dat de taalvaardigheid van lesgevers een belangrijk aspect is van kwaliteitsvol onderwijs.
- Het talenbeleid betreft alle belanghebbende partijen bij de ontwikkeling van strategische acties (d.w.z. studenten, docenten, studiebegeleiders en onderwijsbeleidsadministratie).

1.3. Strategie

De UGent heeft een strategie uitgewerkt om het talenbeleid te versterken op het niveau van studenten, docenten en communicatie.

1.3.1. Op niveau van studenten

Instromende studenten dienen te weten welk taalvaardigheidsniveau van hen verwacht wordt. Voor het toetsen van hun taalvaardigheid aan de taalnormen die de UGent vooropstelt kunnen ze beroep doen op taaltesten (bv. in SIMON), taaltaken in de eerste weken academiejaar en infosessies (bv. e-mailetiquette).

Uitstromende studenten dienen voldoende taalvaardig te zijn. De mondelinge en schriftelijke taalvaardigheden waaraan een uitstromende student dient te voldoen worden toegelicht op de website www.ugent.be/taaladvies. Bij het toetsen van taalvaardigheden is het goed deze te expliciteren in de talige eindcompetenties, het lesmateriaal en de ECTS-fiches.

Studenten tussen in- en uitstroming kunnen hun taalvaardigheden bijwerken en ontwikkelen via leerlijnen taalvaardigheid. Daarin worden studenten **geïnformeerd** via lessen academische taalvaardigheid, via brochures academische taalvaardigheid en via Minerva en worden taaltips ingeoeffend. Het **inoefenen** van taalvaardigheden gebeurt via taaltaken (schrijven, lezen, spreken, luisteren) en via keuzevakken. Methodieken die de docenten kunnen hanteren om te informeren en in te oefenen zijn zowel digitale instrumenten (bv. kennisclips, digitaal leerpad, ...) als (peer)feedback (op papier of digitaal), groepswork (> individueel), workshops, writing clinics, checklists (bv. schrijfwijzer) en glossaria (bv. met vakjargon).

Ook extracurriculaire ondersteuning kan de studenten tussen in- en uitstroming helpen hun taalvaardigheden te ontwikkelen. De UGent reikt hiervoor een aantal initiatieven aan zoals taalonthaal (academisch schrijfcentrum), ALICE (zelfstudiepakket academische taalvaardigheid - alicetaal.ugent.be), infosessies academische taalvaardigheid, website www.ugent.be/taaladvies, specifieke ondersteuning bij dyslexie, writing mentors (van studenten voor studenten), UCT (taaltesten en cursussen tegen betaling), websites om kennis Engels te testen en studenteninitiatieven (bv. debatclub, workshops, ...)

Een laatste manier om de taalvaardigheid van studenten tussen in- en uitstroming bij te werken en verder te ontwikkelen kan zijn via doelgroepgerichte ondersteuning. Dit kan zowel **curriculair** (via keuzevakken zoals 'economisch Nederlands voor anderstaligen' of het OER - bijzonder statuut op basis van anderstaligheid) als **extracurriculair** (in het voortraject hoger onderwijs voor anderstaligen of de UCT-cursus 'academisch Nederlands voor anderstaligen').

1.3.2. Op niveau van docenten

Een goed talenbeleid zorgt ervoor dat docenten **het vereiste taalvaardigheidsniveau communiceren** aan de studenten. De UGent geeft de docenten de mogelijkheid om hun taalvaardigheden op te frissen binnen de basisdocententraining of via onderwijstips.ugent.be.

Docenten dienen een **taalkrachtige leeromgeving** voor studenten te **creëren**. Initiatieven die hiervoor genomen worden situeren zich binnen de assistententraining 'begeleiden van schrijfofdrachten' en docentenopleiding 'presentatietechnieken'

Docenten dienen tijdig **taalfeedback** te geven aan studenten. Hiervoor kunnen ze gebruik maken van instrumenten zoals checklists, digitale tools (bv. CorpuScript). Tips om zich te vervolmaken in het geven van feedback zijn terug te vinden in de docentenopleiding 'begeleiden van schrijfofdrachten' en in de train the trainer-sessies.

Docenten worden verondersteld de taalvaardigheid van hun **studenten te kunnen evalueren**. Hiervoor dienen ze zelf voldoende beslagen te zijn in de academische mondelinge en schriftelijke academische taalvaardigheden.

Om de taalvaardigheden op te frissen kunnen ze terecht op onderwijstips.ugent.be, de basisdocententraining en kunnen ze beroep doen op instrumenten zoals handleidingen voor evaluatie en (digitale) rubrics met evaluatiecriteria.

Docenten dienen te voldoen aan het **taalvaardigheidsniveau** dat van hen verwacht wordt om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden. Voor het Nederlands is de ITNA-taaltest en het Engels de ITACE-taaltest in het leven geroepen.

Om de taalvaardigheid in het Engels aan te scherpen kunnen docenten terecht bij de UCT-cursus 'lecturing skills in English'.

1.3.3. Op niveau van communicatie

Een performante communicatie aan studenten en docenten, op universiteits- en faculteitsniveau wordt verzorgd via facultaire **taalantennes** die de informatie van de universiteitsbrede werkgroep taalbeleid verspreiden in hun faculteit (en vice versa). Een ander aanspreekpunt voor docenten met vragen over taalondersteuning zijn de talenebeleidsmedewerkers van de Directie Onderwijs-aangelegenheden. Voor specifieke taaltips kan de docent steeds terecht op de website www.ugent.be/taaladvies (bv. e-mailetiquette)

2. Talenbeleid aan de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen

2.1. Missie en Visie

De Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen volgt de missie van de UGent met betrekking tot taalontwikkeling bij alle studenten en taalondersteuning voor alle onderwijsondersteunende medewerkers en heeft dit geoperationaliseerd via diverse acties. Dit talenbeleid maakt deel uit van het diversiteitsbeleid waarin talentontwikkeling via een geïntegreerde aanpak vooropstaat.

2.2. Strategie

De faculteit hanteert een specifieke strategie om het taalbeleid zowel bij studenten als bij studenten permanent verder te ontwikkelen en te optimaliseren en heeft dit ingebed in het facultaire onderwijsbeleid bij de strategische doelstellingen 'Talentontwikkeling voor studenten' en 'Talentontwikkeling voor lesgevers'.

2.2.1. Op niveau van studenten

Instromende studenten leggen bij aanvang van de opleiding een taaltest (bv. in SIMON) af waardoor ze een idee krijgen van het taalvaardigheidsniveau dat van hen verwacht wordt. Na afloop van de SIMON-test ontvangen de studenten geïndividualiseerde feedback en daarbij voorziet de faculteit de studenten van een remediërings- en/of taalvaardigheidstraject indien aangewezen zodat deze de studenten de mogelijkheid hebben te voldoen aan de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheden die de UGent vooropstelt bij het behalen van het diploma. Op die manier ligt de verantwoordelijkheid van het groeiproces inzake academische taalvaardigheden bij de student.

Uitstromende studenten dienen voldoende taalvaardig te zijn. De mondelinge en schriftelijke taalvaardigheden waaraan een uitstromende student dient te voldoen worden toegelicht op de website www.ugent.be/taaladvies. Elke opleiding in de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen heeft expliciete aandacht in de opleidings specifieke leerresultaten (OLR) voor communicatie en dit zit vaak geclusterd in een rol als communicator. De faculteit kiest er bewust voor om **geen aparte taalleerlijn** in elke opleiding te expliciteren maar dit te integreren binnen de bredere competenties die nagestreefd worden op vlak van communicatie. Om deze competenties op vlak van taal te ontwikkelen worden doorheen het studietraject diverse stappen ondernomen waarbij reeds van bij het begin van het studietraject een basis gelegd wordt. In de masterjaren gaan de opleidingen over tot een meer geïntegreerd toets-systeem waarbij de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheden in verschillende opleidingsonderdelen worden geëvalueerd. Het toetsen van taalvaardigheden wordt geëxpliciteerd in de talige eindcompetenties, het lesmateriaal en de ECTS-fiches.

De faculteit biedt aan de studenten tussen in- en uitstroming verschillende initiatieven aan waarbij studenten hun taalvaardigheden kunnen bijwerken en ontwikkelen en dit gebeurt in overleg met het STUGG (Studentenraad Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen) die tevens vertegenwoordigd zijn in de facultaire commissie diversiteit.

Generiek bij alle opleidingen wordt **voor aanvang van de eerste schrijfpdracht een taalworkshop** aangeboden binnen één bepaald opleidingsonderdeel die gekoppeld wordt aan een specifieke schrijfpdracht. Hierin krijgen de studenten inhoudelijke tips en links om hun schriftelijke vaardigheden zelfstandig te ontplooiën en worden taalvaardigheden ingeoefend. **Voor de aanvang van de eerste spreekopdracht** organiseert de opleiding binnen een opleidingsonderdeel een taalworkshop 'mondelinge taalvaardigheden'. In deze workshop krijgen de studenten inhoudelijke tips en links om hun mondelinge taalvaardigheden zelfstandig te ontplooiën en worden een aantal presentatietechnieken ingeoefend. Voor een eerste organisatie van deze workshops kan de opleiding beroep doen op ondersteuning en/of een presentatie van de medewerkers van taalonthaal (contactpersonen: Annemarie.Leuridan@UGent.be; Liesbet.Triest@UGent.be; Fieke.VanderGucht@UGent.be). Na deze workshops kunnen de studenten extracurriculair hun persoonlijk taaltraject verder ontplooiën via **zelfstudie** (alicetaal.ugent.be, www.ugent.be/taaladvies) of door het volgen van workshops, aangeboden door de faculteit (jaarlijks worden generieke workshops voor studenten in de schoot van het KCGG aangeboden) of door de universiteit (keuzevakken, taalonthaal - academische schrijfcentrum, writing mentors, UCT). Daarbij is ook expliciete aandacht voor wetenschapscommunicatie.

Specifieke aandacht voor taal en communicatie wordt ook besteed binnen het traject van de masterproef. Bij de evaluatie van de masterproef van alle studenten in de faculteit is er expliciete aandacht in de beoordeling voor:

- Bij het schriftelijke luik:
  - o **Taalgebruik en spelling:** correct en adequaat taalgebruik/vakterminologie, zinsbouw is van goede kwaliteit, juiste spelling
- Bij de mondelinge presentatie:
  - o **Presentatiestijl en (wetenschappelijk) taalgebruik:** het onderwerp wordt goed geïntroduceerd, de student hanteert correct en wetenschappelijk taalgebruik, maakt contact met het publiek en brengt een vlotte presentatie
  - o **Vorm en structuur presentatie:** logische opbouw, duidelijke structuur, overzichtelijke slides met goed evenwicht tussen tekst en illustratie

De faculteit werkt daarvoor met een generiek beoordelingsformulier waarbij met rubrics gewerkt wordt om de diverse competenties te beoordelen opdat alle studenten in de faculteit bij het behalen van hun masterdiploma over minimale mondelinge en schriftelijke competenties op vlak van taal en communicatie beschikken.

2.2.2. Op niveau van docenten

Een goed talenbeleid zorgt ervoor dat docenten doorheen het volledige opleidingstraject **op het vereiste taalvaardigheidsniveau communiceren** en deze vaardigheden in de masterjaren ook kunnen **toetsen**.

Om een taalkrachtige leeromgeving te kunnen creëren, taalfeedback te kunnen geven en de studenten adequaat op hun taalvaardigheden te kunnen toetsen **dienen de lesgevers voldoende beslagen te zijn** in de academische taalvaardigheden. Daarom biedt de faculteit, in samenwerking met de medewerkers van taalonthaal, **jaarlijks een taalworkshop** aan. Daarnaast biedt de UGent de docenten de mogelijkheid om hun taalvaardigheden op te frissen binnen de basisdocententraining, de docentenopleiding 'presentatietechnieken' of via onderwijstips.ugent.be. Om feedback te geven op taalvaardigheden kunnen de docenten gebruik maken van instrumenten zoals checklists en digitale tools (bv. CorpuScript). Tips om zich te vervolmaken in het geven van feedback zijn terug te vinden in de docentenopleiding 'begeleiden van schrijfoopdrachten' en in de train the trainer-sessies. Om de taalvaardigheid in het Engels aan te scherpen kunnen docenten terecht bij de UCT-cursus 'lecturing skills in English'.

2.2.3. Op niveau van communicatie

Elke faculteit beschikt over een taalantenne, die de informatie van de universiteitsbrede werkgroep taalbeleid naar de eigen faculteit communiceert en vice versa. Momenteel is de taalantenne van de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen Prof. Dr. Miet De Letter (miet.deletter@ugent.be).

Voor vragen over taalondersteuning in een bepaald opleidingsonderdeel kan de docent terecht bij de talensbeleidsmedewerkers van de Directie Onderwijs-aangelegenheden. Voor specifieke taaltips kan de docent steeds terecht op de website www.ugent.be/taaladvies.

De faculteit heeft expliciet ervoor geopteerd om de aandacht voor taal te integreren binnen de facultaire commissie diversiteit. De facultaire taalantenne is ook voorzitter van deze commissie diversiteit en bewaakt de voortdurende aandacht voor taalontwikkeling bij studenten en docenten.

2.2.4. Faculteitsbrede ondersteuning op niveau van taal

De facultaire beleidsmedewerkers spelen een belangrijke rol in het taalbeleid. Zij ondersteunen de opleidingen bij het uitschrijven van het OLR m.b.t. taal en communicatie en bij het integreren van een rol als communicator in het curriculum van de opleiding. Ook organiseren ze professionaliseringssessies voor studenten (generiek) en docenten en vertalen ze, met behulp van de commissie Diversiteit, de centrale ambities rond taal naar de facultaire context. Zij bieden antwoorden op specifieke vragen met betrekking tot het taalbeleid, in overleg met de taalantenne en de commissie Diversiteit.

In het licht van haar taalbeleid zal de faculteit, met inbegrip van de commissie Diversiteit, de opleidingen aanmoedigen om in de periode 2019-2024 extra aandacht te besteden

- aan het communiceren van het belang van het verwerven van academische taalvaardigheden in functie van professionalisering van het beroep.
- aan het communiceren van de academische taalvaardigheden die bij uitstroom verwacht en getoetst zullen worden binnen een geïntegreerd toets-systeem.
- aan het organiseren van de 2 workshops (schriftelijke en mondelinge taalvaardigheden) binnen een opleidingsonderdeel. De opleiding kan hiervoor, op eigen vraag, ondersteund worden door de

medewerkers van taalonthaal (contactpersonen: Annemarie.Leuridan@UGent.be, Liesbet.Triest@UGent.be, Fieke.VanderGucht@UGent.be).

- aan het aanmoedigen van de studenten om zich in de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheden te vervolmaken.
- aan het vermelden van de taalevaluatie in de talige eindcompetenties, het lesmateriaal en de ECTS-fiches.